

Uchwała Nr 519/2017
Prezydium Polskiej Komisji Akredytacyjnej
z dnia 21 września 2017 r.

w sprawie wniosku
Wyższej Szkoły Humanistycznej we Wrocławiu o ponowne rozpatrzenie sprawy oceny
programowej na kierunku „architektura wnętrz” prowadzonym na Wydziale
Humanistyczno-Artystycznym na poziomie studiów pierwszego stopnia o profilu
ogólnoakademickim.

Na podstawie art. 52 ust. 2 i 3 ustawy z dnia 27 lipca 2005 r. Prawo o szkolnictwie wyższym (Dz. U. z 2016 r. poz. 1842, z późn. zm.) Prezydium Polskiej Komisji Akredytacyjnej uchwala, co następuje:

§ 1

Prezydium Polskiej Komisji Akredytacyjnej, uwzględniając opinię Zespołu odwoławczego, uznało, iż dokonane zmiany oraz poczynione wyjaśnienia przedstawione we wniosku **Wyższej Szkoły Humanistycznej we Wrocławiu** o ponowne rozpatrzenie sprawy oceny programowej na kierunku „architektura wnętrz” prowadzonym na Wydziale Humanistyczno-Artystycznym na poziomie studiów pierwszego stopnia o profilu ogólniakademickim **nie uzasadniają zmiany oceny warunkowej** sformułowanej w § 1 Uchwały Nr 282/2017 Prezydium Polskiej Komisji Akredytacyjnej z dnia 22 czerwca 2017 r.

§ 2

W Uchwale nr 282/2017 Prezydium Polskiej Komisji Akredytacyjnej stwierdza, iż warunkowa ocena jakości kształcenia, o której mowa w § 1, została wydana zgodnie z określonymi w Statucie PKA warunkami przyznawania ocen, uwzględniającymi stopień spełnienia poszczególnych kryteriów oceny programowej.

Kryteria: jednostka sformułowała koncepcję kształcenia i realizuje na ocenianym kierunku studiów program kształcenia umożliwiający osiągnięcie zakładanych efektów kształcenia, liczba i jakość kadry naukowo-dydaktycznej oraz prowadzone w jednostce badania naukowe zapewniają realizację programu kształcenia na ocenianym kierunku oraz osiągnięcie przez studentów zakładanych efektów kształcenia, a także w jednostce działa skuteczny wewnętrzny system zapewniania jakości kształcenia zorientowany na ocenę realizacji efektów kształcenia i doskonalenia programu kształcenia oraz podniesienie jakości na ocenianym kierunku studiów, otrzymały ocenę „znaczaco”. Ponieważ kryteria te uzyskały ocenę niższą niż „w pełni”, nie zaistniały przesłanki do wydania oceny pozytywnej.

Pozostałe kryteria: współpraca z otoczeniem społecznym, gospodarczym lub kulturalnym w procesie kształcenia, jednostka dysponuje infrastrukturą dydaktyczną i naukową umożliwiającą realizację programu kształcenia o profilu ogólniakademickim i osiągnięcie przez studentów zakładanych efektów kształcenia, oraz prowadzenie badań naukowych, a także jednostka zapewnia studentom wsparcie w procesie uczenia się, prowadzenia badań i wchodzenia na rynek pracy otrzymały ocenę „częściowo”.

Warunkową ocenę programową uzasadniły zastrzeżenia dotyczące:

1. Kryterium: jednostka sformułowała koncepcję kształcenia i realizuje na ocenianym kierunku studiów program kształcenia umożliwiający osiągnięcie zakładanych efektów kształcenia.

- 1) Istnieje brak spójności pomiędzy zakładanymi efektami kształcenia, a sformułowanym programem studiów. Przyjęto, iż „Absolwent ... uzyskuje wiadomości i umiejętności niezbędne do: kształtowania wnętrza dla ludzi, zgodnie z ich potrzebami użytkowymi, psychicznymi i biologicznymi ...”, natomiast kierunkowe efekty kształcenia nie przewidują zdobywania wiedzy w tym zakresie.
- 2) Zastrzeżenia budzi również sposób rekrutacji, który powoduje, iż na studia przyjmowane są osoby, które nie posiadają podstawowego warsztatu niezbędnego do realizacji zadań z zakresu projektowania wnętrza, zwłaszcza że w programie studiów zbyt mały nacisk położono na zajęcia z zakresu rysunku specjalistycznego, kompozycji płaskiej i przestrzennej oraz podstaw projektowania, przeznaczając na rysunek, malarstwo i rzeźbę – 210 godzin, a na podstawy projektowania – 75 godzin.
- 3) W programie brak treści z zakresu metodyki projektowania architektury wnętrza oraz wiedzy o człowieku w kontekście projektowania architektury wnętrza.
- 4) Program studiów nie przewiduje możliwości wyboru modułów zajęć, którym przypisano punkty ECTS w wymiarze nie mniejszym niż 30% łącznej liczby punktów ECTS uzyskiwanej w toku studiów.

W odpowiedzi na raport Uczelnia zadeklarowała skorygowanie braku spójności pomiędzy efektami kształcenia a sylwetką absolwenta poprzez włączenie do programu studiów treści z zakresu wiedzy o człowieku i jego percepcji, a także poinformowała o przyjęciu przez Senat w dniu 6 kwietnia 2017 r. uchwały o rekrutacji, w której określono procedury postępowania kwalifikacyjnego i zasady jego przeprowadzania, przewidujące m.in. wykonanie przez kandydata na studia zadania rysunkowego i zadania plastycznego z zakresu kompozycji przestrzennej.

Ponadto Uczelnia poinformowała, iż zgodnie ze sformułowaną w raporcie powizytacyjnym sugestią od nowego roku akademickiego na ocenianym kierunku będzie prowadziła kształcenie o profilu praktycznym, bowiem „... program studiów już w swojej aktualnej wersji nastawiony jest bardziej na zajęcia o charakterze praktycznym (liczba punktów za zajęcia o charakterze praktycznym przekracza 50% ogólnej liczby punktów ECTS)”.

2. Kryterium: liczba i jakość kadry naukowo-dydaktycznej oraz prowadzone w jednostce badania naukowe zapewniają realizację programu kształcenia na ocenianym kierunku oraz osiągnięcie przez studentów zakładanych efektów kształcenia

Nie został spełniony wymóg określony w §17 ust. 1 pkt 1 rozporządzenia Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 3 października 2014 r. w sprawie warunków prowadzenia studiów na określonym kierunku i poziomie kształcenia (Dz. U. z 2014 r. poz. 1370), dotyczący proporcji liczby nauczycieli akademickich zaliczanych do minimum kadrowego do liczby studentów, która nie może być mniejsza niż 1:25, a wynosi 1:30.

Ponadto zgodnie z § 8 ust. 4 wymienionego rozporządzenia, uczelnia może prowadzić kształcenie o profilu ogólnoakademickim jeżeli prowadzi badania naukowe, natomiast kadra tej jednostki prowadzi jedynie własną działalność artystyczną i projektową. Stwierdzono również brak systemu wspierania rozwoju naukowego kadry. Zastrzeżenia budzi także powierzenie prowadzenia seminariów i prac dyplomowych osobom nieposiadającym dorobku artystycznego w dyscyplinie sztuki projektowej. Uczelnia odnosząc się do sformułowanych w raporcie powizytacyjnym zarzutów poinformowała o zamiarze zatrudnienia od nowego roku akademickiego trzech doktorów, z tym, że z jedną z tych osób rozmowy dotyczące zatrudnienia nie zostały jeszcze zakończone. Zapewniła również, iż obecnie prace dyplomowe są realizowane wyłącznie pod opieką specjalistów z zakresu architektury wnętrza.

3. Kryterium: w jednostce działa skuteczny wewnętrzny system zapewniania jakości kształcenia zorientowany na ocenę realizacji efektów kształcenia i doskonalenia programu kształcenia oraz podniesienie jakości na ocenianym kierunku studiów.

Wewnętrzny system zapewnienia jakości nie jest w pełni skuteczny, co potwierdzają liczne nieprawidłowości występujące w procesie kształcenia na ocenianym kierunku studiów. Uczelnia powinna dokonać oceny skuteczności systemu według opracowanych uprzednio zasad, oraz jego wpływu na podnoszenie jakości kształcenia na prowadzonym kierunku studiów. W odpowiedzi na raport Uczelnia poinformowała o podjęciu przez Senat w dniu 11 stycznia 2017 r. uchwały w sprawie procedury projektowania i modyfikacji przyjętych efektów kształcenia oraz wytycznych dotyczących projektowania programów kształcenia i planów studiów w Wyższej Szkole Humanistycznej we Wrocławiu, a także działań mających na celu monitorowanie stopnia osiągnięcia zakładanych efektów kształcenia w odniesieniu do przedmiotów teoretycznych i praktyk zawodowych.

Stanowisko Uczelni

Władze Uczelni po zakończeniu wizytacji zespołu oceniającego PKA wdrożyły program naprawczy pierwotnie bazujący, na sformułowanych wówczas ustnie, postulatach i uwagach:

- Opracowano procedurę projektowania i modyfikacji przyjętych efektów kształcenia oraz wytycznych dotyczących projektowania programów kształcenia i planów studiów (uchwała Senatu WSH z 11. 01. 2017 r.)
- Celem uporządkowania i polepszenia kontaktów z praktykami i pracodawcami, rektor WSH powołał pełnomocnika do spraw kontaktów z interesariuszami zewnętrznymi – zarządzenie z dnia 15. 02. 2017 r.
- Zgodnie z sugestiami zespołu oceniającego, Rektor WSH dokonał zmian w składzie Zespołu ds. Jakości Kształcenia – zarządzenie z dnia 15. 02. 2017 r.
- W lutym 2017 r. podjęto decyzję o ograniczeniu grona promotorów i prowadzących seminaria dyplomowe; w nowym cyklu dyplomowania. Pozostawione zostały osoby mające kwalifikacje w obszarze sztuki, dziedzinie sztuk projektowych.
- Prowadzono rozmowy o możliwości zatrudnienia od początku nowego roku i włączenia do minimum kadrowego dwóch doktorów, architektów wnętrz, uzyskując zgodę jednego z nich.
- Opracowano nową procedurę weryfikacji kompetencji wejściowych kandydatów na pierwszy rok studiów, zgodnie z zaleceniem zespołu oceniającego – Senat WSH przyjął 06.04.2017 uchwałę w sprawie przeprowadzenia rekrutacji na nowy rok akademicki 2017/2018.

Po otrzymaniu raportu z wizytacji:

- Opracowano na nowo zasady działania Wewnętrznego Systemu Zapewnienia Jakości Kształcenia, wprowadzając do katalogu elementy, których brak wskazał zespół oceniający, a także precyzując formułę funkcjonowania Zespołu ds. Jakości Kształcenia (Uchwała Senatu WSH 19.06.2017)
- 19. 06. 2017 r. Senat WSH przyjął uchwałę zawierającą efekty kształcenia, bazując na uwagach zwartych w raporcie.

Wnioskodawca ustosunkował się do poszczególnych uwag zawartych w Uchwale nr 282/2017 Prezydium PKA, zachowując tę samą kolejność i numerację:

1. Kryterium 1 zostało ocenione „znacząco”, zdaniem Wnioskodawcy powinno być „w pełni”
 - 1) W ocenie Uczelni zarzut jest nieaktualny w kontekście przyjętych uchwałą nr 3 Senatu WSH z czerwca 2017 r. nowych efektów kształcenia (załączony został tekst uchwały wraz załącznikami stanowiącymi opis efektów kształcenia).
 - 2) Wnioskodawca uważa, że zastrzeżenia dotyczące rekrutacji nie mają już uzasadnienia w kontekście przyjęcia przez Senat WSH w dniu 06. 04. 2017 r. uchwały w sprawie warunków i trybu rekrutacji na I rok studiów na rok akademicki 2017/2018. Odwołując się do załączonego obowiązującego planu studiów Wnioskodawca

- wykazuje, że w Uchwale Prezydium PKA został podany zaniżony wymiar godzin przeznaczonych na realizację zajęć z rysunku, malarstwa i rzeźby, a także z podstaw projektowania.
- 3) Nie zgadzając się z treścią tego zarzutu Wnioskodawca przywołuje obecne w programie kształcenia przedmioty (ergonomia; projektowanie wnętrz mieszkalnych; projektowanie wnętrz użyteczności publicznej, projektowanie mebli), w których są treści z zakresu metodyki i wiedzy o człowieku w kontekście projektowania architektury wnętrz.
- 4) Wnioskodawca uznaje zastrzeżenia dotyczące kwestii wyboru modułów zajęć, którym przypisano punkty ECTS w wymiarze nie mniejszym niż 30% łącznej liczby punktów ECTS i tłumaczy, że przyczyną tego stanu rzeczy są trudności organizacyjne, a przede wszystkim fakt prowadzenia tylko jednego kierunku studiów. Wskazuje też kilka przedmiotów, w przypadku których ten wybór jest. Jako pierwszy krok w kierunku zmiany tego stanu rzeczy Wnioskodawca wskazuje wspomnianą uchwałę Senatu WSH z 19. 06. 2017 r., która zobowiązuje Radę Wydziału Humanistyczno-Artystycznego do wprowadzenia zmian w programie kształcenia na ocenianym kierunku, z uwzględnieniem zaleceń zespołu oceniającego.
2. Kryterium 2 zostało ocenione „znacząco”, zdaniem Wnioskodawcy powinno być „w pełni”
- Wnioskodawca tłumaczy niefortunnym zbiegiem okoliczności niezgodną z §17 ust. 1 pkt 1 rozporządzenia Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 3 października 2014 r. w sprawie warunków prowadzenia studiów na określonym kierunku i poziomie kształcenia (Dz. U. z 2014 r. poz. 1370 z późn. zm), proporcję liczby nauczycieli akademickich zaliczanych do minimum kadrowego do liczby studentów, która nie może być mniejsza niż 1:25, a w Jednostce wynosi 1:30. Podjęte zostały działania zatrudnienia od nowego roku akademickiego trzech doktorów. Wnioskodawca zapewnił, iż obecnie prace dyplomowe są realizowane wyłącznie pod opieką specjalistów z zakresu architektury wnętrz. Brak prowadzonych badań naukowych w Jednostce Wnioskodawca tłumaczy procesem zmiany profilu prowadzonych studiów z ogólnoakademickiego (obecnie jest on wygaszany) na praktyczny. Senat WSH przyjął 11. 01. 2017 r. uchwałę w tej sprawie.
3. Kryterium 6 zostało ocenione „znacząco”, zdaniem Wnioskodawcy powinno być „w pełni”.
- Wnioskodawca ponownie przywołał działania naprawcze dotyczące funkcjonowania wewnętrznego systemu jakości, które podjął po wizytacji: Przyjęcie uchwały w sprawie procedury projektowania i modyfikacji przyjętych efektów kształcenia oraz wytycznych dotyczących projektowania programów kształcenia i planów studiów (uchwała Senatu WSH z 11. 01. 2017); powołanie pełnomocnika do spraw kontaktów z interesariuszami zewnętrznymi (zarządzenie z dnia 15. 02. 2017 r.), dokonanie zmian w składzie Zespołu ds. Jakości Kształcenia (zarządzenie z dnia 15. 02. 2017 r.). Poza tym opracowane zostały na nowo zasady działania Wewnętrznego Systemu Zapewnienia, Jakości Kształcenia oraz dopracowano formułę funkcjonowania Zespołu ds. Jakości Kształcenia (Uchwała Senatu WSH 19. 06. 2017 r.).
4. W dalszej części wniosku o ponowne rozpatrzenie sprawy oceny programowej na kierunku „architektura wnętrz”, Wnioskodawca ustosunkował się do ocen pozostałych kryteriów oceny programowej zawartych w raporcie z wizytacji, które otrzymały oceny „częściowo”. Przytaczając różnorakie racje, polemizując z niektórymi zarzutami, Wnioskodawca uważa, że stopień spełnienia kryteriów 3, 4 i 5 został oceniony zbyt nisko i postuluje podniesienie oceny na „znacząco”.

Stanowisko Prezydium PKA

Ad 1. Odnośnie kryterium 1: jednostka sformułowała koncepcję kształcenia i realizuje na ocenianym kierunku studiów program kształcenia umożliwiający osiągnięcie zakładanych efektów kształcenia.

- 1) Wobec dokonanych zmian, uporządkowania i przyjęcia przez Senat WSH nowych efektów kształcenia zarzut podniesiony w punkcie „1)” staje się bezprzedmiotowy. Jednak do wniosku Jednostka załączyła niezmienny plan studiów obowiązujący od roku akademickiego 2013/14.
- 2) Z załączonych dokumentów wynika, że przyjęta przez Senat WSH w dniu 06. 04. 2017 r. uchwała w sprawie warunków i trybu rekrutacji na I rok studiów na rok akademicki 2017/2018 czyni zarzut niewłaściwego sposobu rekrutacji bezprzedmiotowym. Prezydium uznaje również wyjaśnienia dotyczące sumarycznej liczby godzin przeznaczonych na realizację zajęć z rysunku, malarstwa i rzeźby oraz z podstaw projektowania jest znacznie zaniżona w stosunku do stanu faktycznego, gdyż wynosi 510 godzin, a nie 210. Można też przyjąć wyjaśnienie Wnioskodawcy, że część zagadnień z podstaw projektowania jest realizowana także na zajęciach z przedmiotu „projektowanie konceptualne” (co potwierdzają załączone do odwołania karty przedmiotu).
- 3) Wyjaśnienia Uczelni i załączone do wniosku dokumenty pozwalają stwierdzić, że program kształcenia zawiera treści z zakresu metodyki projektowania architektury wnętrz oraz wiedzy o człowieku w kontekście projektowania, co czyni zarzut bezprzedmiotowym.
- 4) Mimo deklaracji dokonania zmian w programie kształcenia, aktualnie program studiów nie pozwala studentom, na wybór modułów zajęć w wymiarze nie mniejszym niż 30%, a tym samym nie jest spełniony jeden z warunków prowadzenia studiów, określony w rozporządzeniu Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 26 września 2016 r. w sprawie warunków prowadzenia studiów (Dz. U. 2016 poz. 1596)

Prezydium PKA docenia działania naprawcze podjęte przez Wnioskodawcę. Niestety, wobec nie przedstawienia nowego planu studiów oraz podtrzymania w całości zarzutu czwartego **nie zaistniały przesłanki do podniesienia oceny „znacząco” w stosunku do kryterium 1** oceny programowej sformułowanej w Uchwale Nr 282/2017 Prezydium PKA.

Ad 2. Odnośnie do kryterium 2: liczba i jakość kadry naukowo-dydaktycznej oraz prowadzone w jednostce badania naukowe zapewniają realizację programu kształcenia na ocenianym kierunku oraz osiągnięcie przez studentów zakładanych efektów kształcenia. Podjęte działania, by zatrudnić nowych nauczycieli akademickich są właściwe, niemniej aktualnie, na ocenianym kierunku proporcja liczby nauczycieli akademickich zaliczonych do minimum kadrowego do liczby studentów, wynosi 1:30. Ponadto jednostka nie prowadzi badań naukowych, tym samym Wnioskodawca nie spełnia §17 ust. 1 pkt 1 oraz § 8 ust. 4 rozporządzenia Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 3 października 2014 r. w sprawie warunków prowadzenia studiów na określonym kierunku i poziomie kształcenia (Dz. U. z 2014 r. poz. 1370). Deklarowany proces naprawczy i proces zmiany profilu prowadzonych studiów z ogólnoakademickiego na praktyczny jednostka dopiero rozpoczęła i, jak na razie, nie mają one dużego wpływu na kształcenie na ocenianym kierunku architektura wnętrz. **Nie ma zatem istotnych przesłanek, aby zmienić ocenę „znacząco” dotyczącą kryterium 2.**

Ad 3. Odnośnie do kryterium 6; w jednostce działa skuteczny wewnętrzny system zapewniania jakości kształcenia zorientowany na ocenę realizacji efektów kształcenia i doskonalenia programu kształcenia oraz podniesienie jakości na ocenianym kierunku studiów. Po wizytacji Wnioskodawca wykonał dużą pracę by usprawnić wewnętrzny

system zapewniania jakości kształcenia. Senat WSH podjął kilka uchwał dających perspektywę lepszego działania. Zmiany te, czyli **skuteczność wprowadzanego systemu**, będzie można zweryfikować w przyszłości. Na dzień dzisiejszy **nie ma zatem żadnych przesłanek do podniesienia oceny „znacząco” dotyczącej kryterium 6.**

Ad 4. We wniosku o ponowne rozpatrzenie sprawy Uczelnia nie przedstawiła żadnych nowych faktów ani nie dostarczyła nowych istotnych argumentów, które pozwoliłyby zmienić ocenę spełnienia pozostałych trzech kryteriów jakościowych oceny programowej tj.: współpraca z otoczeniem społecznym, gospodarczym lub kulturalnym w procesie kształcenia; jednostka dysponuje infrastrukturą dydaktyczną i naukową umożliwiającą realizację programu kształcenia o profilu ogólnoakademickim i osiągnięcie przez studentów zakładanych efektów kształcenia, oraz prowadzenie badań naukowych; jednostka zapewnia studentom wsparcie w procesie uczenia się, prowadzenia badań i wchodzenia na rynek pracy. **Oceny „częściowo” jakie uzyskały wymienione kryteria zostały zatem podtrzymane.**

§ 3

Następna ocena programowa na kierunku „architektura wnętrz” w jednostce wymienionej w § 1 powinna nastąpić w roku akademickim **2017/2018.**

§ 5

Uchwałę Prezydium Polskiej Komisji Akredytacyjnej otrzymują:

1. Minister Nauki i Szkolnictwa Wyższego,
2. Rektor Wyższej Szkoły Humanistycznej we Wrocławiu.

§ 6

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

PRZEWODNICZĄCY
POLSKIEJ KOMISJI AKREDYTACYJNEJ

Krzysztof Diks